

Przedmiot: Fizjoterapia w ortopedii, traumatologii i medycynie sportowej

I. Informacje ogólne

Jednostka organizacyjna	Wydział REHABILITACJI Katedra: Fizjoterapii Klinicznej Kierownik: dr hab. prof. AWF Grażyna Brzuszkiewicz - Kuźmicka
Nazwa przedmiotu	Fizjoterapia w ortopedii, traumatologii i medycynie sportowej
Kod przedmiotu	FV-74
Język wykładowy	Polski
Rodzaj kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	Obowiązkowy
Poziom kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia)	Studia jednolite, magisterskie
Rok studiów	IV
Semestr	8
Liczba punktów ECTS	6
Imiona i nazwiska wykładowców	dr Bartosz Wysoczański bartosz.wysoczanski@awf.edu.pl dr Krzysztof Dudziński mgr Szymon Dziekański mgr Michał Kozdroń Prof. dr hab. n. med. Aleksandra Truszczyńska-Baszak
Program (programy) studiów, w którym realizowany jest przedmiot	FIZJOTERAPIA
Sposób realizacji zajęć (stacjonarny, uczenie się na odległość)	Stacjonarny
Wymaganie wstępne i dodatkowe	Przed przystąpieniem do modułu student posiada wiedzę z zakresu: anatomii funkcjonalnej człowieka, anatomii palpacyjnej, kinezylogii, kinezyterapii, klinicznych podstaw fizjoterapii w ortopedii, traumatologii, diagnostyki funkcjonalnej, biomechaniki

II. Informacje szczegółowe

Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studenta z rolą fizjoterapii w ortopedii, traumatologii i medycynie sportowej
C2	Przedstawienie wybranych zagadnień z zakresu patobiomechaniki i fizjologii w aspekcie ortopedii, traumatologii, i medycyny sportowej
C3	Przygotowanie studenta do samodzielnego badania, dobierania środków leczniczych i wykonywania zabiegów z zakresu fizjoterapii w ortopedii, traumatologii, i medycynie sportowej, ze szczególnym uwzględnieniem terapii manualnej
C4	Zapoznanie studenta z postępowaniem leczniczym w wybranych urazach z zakresu traumatologii

Efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu

Efekt uczenia się standard	Efekty uczenia się przedmiotowe	Odniesienie do celów	Odniesienie do charakterystyk II stopnia PRK
Wiedza			
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie: O.W1 problematykę z zakresu dyscypliny naukowej – nauki biologiczne w tym rozwój, budowę i funkcje organizmu człowieka w warunkach prawidłowych i patologicznych	1. Posiada rozszerzoną wiedzę z zakresu anatomii funkcjonalnej, szczególnie układu mięśniowo-szkieletowego 2. Zna etapy rozwoju człowieka, ich zaburzenia, od noworodka do starości 3. Potrafi określić właściwości biomechaniczne i biofizyczne poszczególnych tkanek, i komórek w aspekcie czynników, która na nie działają	C2,C3,C4	P7SM_WG
O.W10 zagadnienia z zakresu diagnostyki funkcjonalnej na potrzeby fizjoterapii, planowania postępowania fizjoterapeutycznego	1. Rozumie zależności przyczynowo-skutkowe procesów patologicznych 2. Potrafi wykonać badanie pacjenta na potrzeby fizjoterapii uwzględniając przy tym specyfikę i rodzaj urazu 3. Potrafi zaplanować postępowanie terapeutyczne w zależności od rodzaju urazu, czy dysfunkcji 4. Potrafi weryfikować efekty swojej pracy w zakresie działań terapeutycznych	C2,C3,C4	P7SM_WG P7SM_WK

ego oraz kontrolowania jego efektów – w stopniu zaawansowanym;			
D.W1 etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg dysfunkcji narządu ruchu w zakresie: ortopedii, traumatologii i medycyny sportowej, reumatologii, neurologii i neurochirurgii oraz pediatrii i neurologii dziecięcej, w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii		C2,C3,C4	P7SM_WG
D.W2 zasady diagnozowania oraz ogólne zasady i sposoby leczenia najważniejszych dysfunkcji narządu ruchu w zakresie: ortopedii, traumatologii i medycyny sportowej, reumatologii, neurologii i neurochirurgii oraz pediatrii i neurologii dziecięcej, w stopniu		C2,C3,C4	P7SM_WG P7SM_WK

umożliwiającym stosowanie środków fizjoterapii;			
Umiejętności			
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	1. Przeprowadza zabiegi fizjoterapeutyczne u pacjentów z dysfunkcjami układu ruchu 2. Posiada zaawansowane umiejętności manualne 3. Zna podstawowe i zaawansowane techniki charakterystyczne dla różnych metod terapeutycznych stosowanych w fizjoterapii ortopedycznej i sortowej 4. Dostosowuje terapię do zmieniającego się w czasie stanu pacjenta. 5. Wyciąga wnioski z efektów terapii i optymalizuje ją. 6. Ocenia efekty terapii 7. Dobiera właściwe zaopatrzenie ortopedyczne w zależności od dysfunkcji 8. Tłumaczy zasadność zastosowania wybranego zaopatrzenia	C2,C3,C4	P7SM_UW
O.U1 wykonywać zabiegi z zakresu fizykoterapii, kinezyterapii, masażu i terapii manualnej oraz specjalnych metod fizjoterapii;			
O.U3 tworzyć, weryfikować i modyfikować programy fizjoterapii osób z różnymi dysfunkcjami, w tym osób starszych, stosownie do ich stanu klinicznego i funkcjonalnego, a także w ramach procesu kompleksowej rehabilitacji;		C2,C3, C4,	P7SM_UW
O.U4 kontrolować efekty postępowania fizjoterapeutycznego;		C2,C3,C4	P7SM_UW P7SM_UK
O.U5 dobierać wyroby medyczne stosownie do rodzaju		C2,C3, C4	P7SM_UW P7SM_UK

dysfunkcji i potrzeb pacjenta na każdym etapie rehabilitacji oraz poinstruować pacjenta, jak z nich korzystać;			
D.U1 przeprowadzić szczegółowe badanie dla potrzeb fizjoterapii i testy funkcjonalne układu ruchu oraz zapisać i zinterpretować jego wyniki;		C2,C3,C4	P7SM_UW P7SM_UK
D.U4 dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii u osób po urazach w obrębie tkanek miękkich układu ruchu leczonych zachowawczo i operacyjnie, po urazach w obrębie kończyn (stłuczeniach, skręceniach, zwichnięciach i złamaniach) leczonych zachowawczo i operacyjnie, po urazach kręgosłupa bez porażeń oraz w przypadku stabilnych i niestabilnych złamań		C2,C3,C4	P7SM_UW

kregoslupa;			
D.U6 dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i prowadzić postępowanie fizjoterapeutyczne przed- i pooperacyjne u osób po rekonstrukcyjnych zabiegach ortopedycznych, w tym po zabiegach artroskopowych i po endoprotezoplastyce;		C2,C3,C4	P7SM_UW
Kompetencje społeczne			
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do: O.K6 korzystania z obiektywnych źródeł informacji;	1. Umie łączyć wiedzę z różnych dyscyplin naukowych 2. Potrafi patrzeć na pacjenta holistycznie, uwzględniając różne aspekty powstawania i leczenia dysfunkcji 3. Śledzi doniesienia naukowe na temat stosowania i efektów leczenia różnych metod fizjoterapeutycznych w ortopedii, traumatologii i medycynie sportowej	C1,C2,C3	P7SM_KK P7SM_KR
O.K7 wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami i innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowość	1. Potrafi określić zakres swoich kompetencji w wielodyscyplinarnym zespole leczącym oraz zna zakres kompetencji innych członków zespołu rehabilitacyjnego. 2. Umie uzasadnić konieczność współpracy z zespołem terapeutycznym w procesie usprawniania. 3. Umie przedstawiać swoje opinie na temat usprawniania pacjentów, oraz innych aspektów zawodowych. 4. Rozumie zasadność dyskusji pomiędzy innymi fizjoterapeutami, na temat danego przypadku klinicznego. 5. Prowadzi dokumentację medyczną	C1,C2	P7SM_KK P7SM_KO P7SM_KR

owym;			
O.K9 przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób.	1. Stosuje zasady BHP w pracy z pacjentem. 2. Prawdłowo asekuruje pacjenta.	C1, C2	P7SM_KK P7SM_KR

Treści programowe			
	Tytuł wykładu	Odniesienie do efektów uczenia się ze standardu przedmiotowych	Odniesienie do celów przedmiotu
Wykłady			
TP1	Anatomia funkcjonalna, biomechanika, patobiomechanika, badanie stawu skokowego i stopy	O.W1/1,2,3 O.W10/1,2,3,4 D.W1/1,2,3,4 DW2/1,2,3,4 O.U1/1,2,3,4,5,6,,7 O.U3/1,2,3,4,5,6,7 D.U4/1,2,3,4,5,6,7 O.K6/1,2,3 O.K7/1,2,3,4,5	C1,C2
TP2	Leczenie zachowawcze głównych patologii stawu skokowego i stopy.	O.W1/1,2,3 O.W10/1,2,3,4 D.W1/1,2,3,4 DW2/1,2,3,4 O.U1/1,2,3,4,5,6,,7 O.U3/1,2,3,4,5,6,7 D.U4/1,2,3,4,5,6,7 O.K6/1,2,3 O.K7/1,2,3,4,5	C1,C2
TP3	Leczenie operacyjne stawu skokowego i stopy	O.W1/1,2,3 O.W10/1,2,3,4 D.W1/1,2,3,4 DW2/1,2,3,4 O.U1/1,2,3,4,5,6,,7	C1,C2

		O.U3/1,2,3,4,5,6,7 D.U4/1,2,3,4,5,6,7 O.K6/1,2,3 O.K7/1,2,3,4,5	
TP4	Anatomia funkcjonalna, biomechanika, patobiomechanika, badanie stawu kolanowego	O.W1/1,2,3 O.W10/1,2,3,4 D.W1/1,2,3,4 DW2/1,2,3,4 O.U1/1,2,3,4,5,6,,7 O.U3/1,2,3,4,5,6,7 D.U4/1,2,3,4,5,6,7 O.K6/1,2,3 O.K7/1,2,3,4,5	C1,C2
TP5	Leczenie zachowawcze głównych patologii stawu kolanowego	O.W1/1,2,3 O.W10/1,2,3,4 D.W1/1,2,3,4 DW2/1,2,3,4 O.U1/1,2,3,4,5,6,,7 O.U3/1,2,3,4,5,6,7 D.U4/1,2,3,4,5,6,7 O.K6/1,2,3 O.K7/1,2,3,4,5	C1,C2
TP6	Leczenie operacyjne głównych patologii stawu kolanowego	O.W1/1,2,3 O.W10/1,2,3,4 D.W1/1,2,3,4 DW2/1,2,3,4 O.U1/1,2,3,4,5,6,,7 O.U3/1,2,3,4,5,6,7 D.U4/1,2,3,4,5,6,7 O.K6/1,2,3 O.K7/1,2,3,4,5	C2,C3,C4
TP7	Anatomia funkcjonalna, biomechanika, patobiomechanika, badanie stawu biodrowego	O.W1/1,2,3 O.W10/1,2,3,4 D.W1/1,2,3,4 DW2/1,2,3,4 O.U1/1,2,3,4,5,6,,7 O.U3/1,2,3,4,5,6,7 D.U4/1,2,3,4,5,6,7 O.K6/1,2,3 O.K7/1,2,3,4,5	C2,C3,C4
TP8	Leczenie zachowawcze głównych patologii stawu biodrowego	O.W1/1,2,3 O.W10/1,2,3,4 D.W1/1,2,3,4 DW2/1,2,3,4 O.U1/1,2,3,4,5,6,,7 O.U3/1,2,3,4,5,6,7 D.U4/1,2,3,4,5,6,7 O.K6/1,2,3 O.K7/1,2,3,4,5D.U6	C2,C3,C4

		O.K6	
TP9	Leczenie operacyjne głównych patologii stawu biodrowego	O.W1/1,2,3 O.W10/1,2,3,4 D.W1/1,2,3,4 DW2/1,2,3,4 O.U1/1,2,3,4,5,6,,7 O.U3/1,2,3,4,5,6,7 D.U4/1,2,3,4,5,6,7 O.K6/1,2,3 O.K7/1,2,3,4,5	C2,C3,C4
TP10	Anatomia funkcjonalna, biomechanika, patobiomechanika, badanie kompleksu barkowego	O.W1/1,2,3 O.W10/1,2,3,4 D.W1/1,2,3,4 DW2/1,2,3,4 O.U1/1,2,3,4,5,6,,7 O.U3/1,2,3,4,5,6,7 D.U4/1,2,3,4,5,6,7 O.K6/1,2,3 O.K7/1,2,3,4,5	C2,C3,C4
TP11	Leczenie zachowawcze głównych patologii kompleksu barkowego	O.W1/1,2,3 O.W10/1,2,3,4 D.W1/1,2,3,4 DW2/1,2,3,4 O.U1/1,2,3,4,5,6,,7 O.U3/1,2,3,4,5,6,7 D.U4/1,2,3,4,5,6,7 O.K6/1,2,3 O.K7/1,2,3,4,5	C2,C3,C4
TP12	Leczenie operacyjne głównych patologii kompleksu barkowego	O.W1/1,2,3 O.W10/1,2,3,4 D.W1/1,2,3,4 DW2/1,2,3,4 O.U1/1,2,3,4,5,6,,7 O.U3/1,2,3,4,5,6,7 D.U4/1,2,3,4,5,6,7 O.K6/1,2,3 O.K7/1,2,3,4,5	C2,C3,C4
TP13	Anatomia funkcjonalna, biomechanika, patobiomechanika, badanie nadgarstka i łokcia	O.W1/1,2,3 O.W10/1,2,3,4 D.W1/1,2,3,4 DW2/1,2,3,4 O.U1/1,2,3,4,5,6,,7 O.U3/1,2,3,4,5,6,7 D.U4/1,2,3,4,5,6,7 O.K6/1,2,3 O.K7/1,2,3,4,5	C2,C3,C4
TP14	Leczenie zachowawcze głównych patologii łokcia i nadgarstka	O.W1/1,2,3 O.W10/1,2,3,4	C2,C3,C4

		D.W1/1,2,3,4 DW2/1,2,3,4 O.U1/1,2,3,4,5,6,,7 O.U3/1,2,3,4,5,6,7 D.U4/1,2,3,4,5,6,7 O.K6/1,2,3 O.K7/1,2,3,4,5	
TP15	Leczenie operacyjne głównych patologii łokcia i nadgarstka	O.W1/1,2,3 O.W10/1,2,3,4 D.W1/1,2,3,4 DW2/1,2,3,4 O.U1/1,2,3,4,5,6,,7 O.U3/1,2,3,4,5,6,7 D.U4/1,2,3,4,5,6,7 O.K6/1,2,3 O.K7/1,2,3,4,5	C2,C3,C4
Ćwiczenia/ zajęcia praktyczne			
TP16	Fizjoterapia w leczeniu zachowawczym i pooperacyjnym dysfunkcji stawu skokowego i stopy	O.W1/1,2,3 O.W10/1,2,3,4 D.W1/1,2,3,4 DW2/1,2,3,4 O.U1/1,2,3,4,5,6,,7 O.U3/1,2,3,4,5,6,7 D.U4/1,2,3,4,5,6,7 O.K6/1,2,3 O.K7/1,2,3,4,5 O.K9/1,2	C2,C3,C4
TP17	Fizjoterapia w leczeniu zachowawczym i pooperacyjnym dysfunkcji stawu kolanowego	O.W1/1,2,3 O.W10/1,2,3,4 D.W1/1,2,3,4 DW2/1,2,3,4 O.U1/1,2,3,4,5,6,,7 O.U3/1,2,3,4,5,6,7 D.U4/1,2,3,4,5,6,7 O.K6/1,2,3 O.K7/1,2,3,4,5 O.K9/1,2	C2,C3,C4
TP18	Fizjoterapia w leczeniu zachowawczym i pooperacyjnym dysfunkcji biodra i stawu biodrowego	O.W1/1,2,3 O.W10/1,2,3,4 D.W1/1,2,3,4 DW2/1,2,3,4 O.U1/1,2,3,4,5,6,,7 O.U3/1,2,3,4,5,6,7 D.U4/1,2,3,4,5,6,7 O.K6/1,2,3 O.K7/1,2,3,4,5 O.K9/1,2	C2,C3,C4
TP19	Fizjoterapia w leczeniu zachowawczym i pooperacyjnym wybranych urazów mięśni	O.W1/1,2,3 O.W10/1,2,3,4	C2,C3,C4

		D.W1/1,2,3,4 DW2/1,2,3,4 O.U1/1,2,3,4,5,6,,7 O.U3/1,2,3,4,5,6,7 D.U4/1,2,3,4,5,6,7 O.K6/1,2,3 O.K7/1,2,3,4,5 O.K9/1,2	
TP20	Fizjoterapia w leczeniu zachowawczym i pooperacyjnym dysfunkcji kompleksu barkowego	O.W1/1,2,3 O.W10/1,2,3,4 D.W1/1,2,3,4 DW2/1,2,3,4 O.U1/1,2,3,4,5,6,,7 O.U3/1,2,3,4,5,6,7 D.U4/1,2,3,4,5,6,7 O.K6/1,2,3 O.K7/1,2,3,4,5 O.K9/1,2	C2,C3,C4
TP21	Fizjoterapia w leczeniu zachowawczym i pooperacyjnym dysfunkcji łokcia i barku	O.W1/1,2,3 O.W10/1,2,3,4 D.W1/1,2,3,4 DW2/1,2,3,4 O.U1/1,2,3,4,5,6,,7 O.U3/1,2,3,4,5,6,7 D.U4/1,2,3,4,5,6,7 O.K6/1,2,3 O.K7/1,2,3,4,5 O.K9/1,2	C2,C3,C4

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne		
Treści programowe	Metoda dydaktyczna	Odniesienie do efektów uczenia się ze standardu przedmiotowych
Wykłady: TP1-TP15	Wykład informacyjny, opis, wykład problemowy	O.W1/1,2,3 O.W10/1,2,3,4 D.W1/1,2,3,4 DW2/1,2,3,4 O.U1/1,2,3,4,5,6,,7 O.U3/1,2,3,4,5,6,7 D.U4/1,2,3,4,5,6,7 O.K6/1,2,3 O.K7/1,2,3,4,5

Ćwiczenia: TP16-TP21	pokaz czynności z udziałem pacjenta, pokaz z objaśnieniem, , dyskusja, wyjaśnienia, studium przypadku, ćwiczenia utrwalające	O.W1/1,2,3 O.W10/1,2,3,4 D.W1/1,2,3,4 DW2/1,2,3,4 O.U1/1,2,3,4,5,6,,7 O.U3/1,2,3,4,5,6,7 D.U4/1,2,3,4,5,6,7 O.K6/1,2,3 O.K7/1,2,3,4,5 O.K9/1,2

Środki dydaktyczne:

Zajęcia teoretyczne (wykłady) - prezentacje tematyczne (komputer, rzutnik multimedialny, ekran interaktywny)

Zajęcia praktyczne (ćwiczenia) - pokaz czynności z udziałem pacjenta, pokaz z objaśnieniem, ćwiczenia przedmiotowe, dyskusja, wyjaśnienia, studium przypadku, ćwiczenia utrwalające;

Metody i kryteria oceniania		
Odniesienie do efektów uczenia się ze standardu przedmiotowych	Treści programowe (TP)	Typy/ Metody oceniania D – oceniane diagnostyczne, F- ocenianie formujące, P – ocenianie podsumowujące * lub wybór z załączonej listy walidacji wyników
O.W1/1,2,3 O.W10/1,2,3,4 D.W1/1,2,3,4 DW2/1,2,3,4 O.U1/1,2,3,4,5,6,,7 O.U3/1,2,3,4,5,6,7 D.U4/1,2,3,4,5,6,7 O.K6/1,2,3 O.K7/1,2,3,4,5	Wykłady: TP1-15	Obecność na wykładach D – test pisemny jedenkrotnego wyboru
O.W1/1,2,3 O.W10/1,2,3,4 D.W1/1,2,3,4 DW2/1,2,3,4 O.U1/1,2,3,4,5,6,,7 O.U3/1,2,3,4,5,6,7 D.U4/1,2,3,4,5,6,7 O.K6/1,2,3 O.K7/1,2,3,4,5 O.K9/1,2	Ćwiczenia: TP 16-21	Obecność na ćwiczeniach D – test pisemny jedenkrotnego wyboru

*D – ocena przypadku, rozpoznanie, F – sprawdzian pisemny, dyskusja, obserwacja, P - egzamin pisemny lub wybór z załączonej walidacji wyników.

Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe

Literatura obowiązkowa:

1. Kwolek A.: Rehabilitacja Medyczna. tom I i II, wyd. 2., Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner, Wrocław 2011, 2013.
2. Gaździk T.: Ortopedia i traumatologia. (1, 2), PZWL 2010.
3. Backup K.: Testy kliniczne w badaniu kości, stawów, mięśni. PZWL 2007.
4. Milanowska K., Dega W.: Rehabilitacja Medyczna. Warszawa PZWL, wyd. 4., 2003.
5. R. Donatelli: „Rehabilitacja w sporcie”, Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2011.
6. P. J. McMahon: „Medycyna sportowa”, PZWL, Warszawa 2009.
7. A. Dziak, S. Tayara: „Urazy i uszkodzenia w sporcie”, Wydawnictwo Kasper, Kraków 2000
8. L. Chaitow: „Techniki energii mięśniowej”, Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2011.
9. L. Chaitow: „Techniki rozluźnienia pozycyjnego”, Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2011.
10. Th. Myers: „Taśmy Anatomiczne”, DB Publishing, Warszawa, 2010

Literatura uzupełniająca:

11. Olszewski J.: Fizjoterapia w wybranych dziedzinach medycyny. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2011.
12. Petty N.J.: Badanie i ocean narządu ruchu. Elsevier Urban & Partner 2010.
13. B. R. Mulligan: „Terapia Manualna”, Zdrowie dla Wszystkich, Kraków 2003
14. P. Richter, E. Hebgen : „ Punkty spustowe i łańcuchy mięśniowo-powięziowe w osteopatii i terapii manualnej”, wyd. Galaktyka, Łódź 2010
15. R. L. Schultz: „Nieskończona sieć. Anatomia powięzi w działaniu”, Virgo, Wydanie I, Warszawa 2009
16. Lephart SM. Fu FH. (Ed's): „ Proprioception and Neuromuscular Control in Joint Stability”, Human Kinetics, Illinois 2000

Punkty ECTS (1 pkt – 25-30 godz. pracy studenta)

RODZAJ ZAJĘĆ	GODZINY
Godziny kontaktowe	109
Przygotowanie do zajęć	30
Zapoznanie się ze wskazaną literaturą	30
Napisanie projektu	0
Przygotowanie raportu	0
Przygotowanie do egzaminu	0
Razem = 169 godz. = 6 ECTS	